

نورک یوری

15 Teprenin, 1928
(26) 3: 30
2: 15
نورک یوری فامیت جالشیر
اوزکیش کونده بر جیفار

سزه کوستره جک ینه آوروپادر . فقط دیپلوماتلر ، بانکرلر و قایم مقامه چیلر
آوروپاسی دکل ، کندی محنکر و مستبدلریله مجادله ایتمکده بولنان ده موقرات
آوروپادر .

ثروت ملیه نك تزايدی جهته صرف مساعی ایدلمدجه شمعندوفرلردن ده
استفاده ایدیله مز ، بر عملکته موجود اولان دمیر یوللری ، انسان وجودنده کی قان
طمرلرینه بکیزه . طمرلرده قان بولمه نیجه وجود فوت اولور . وجود اجتماعیده کی
قان ایسه ، ملتک ثروت و سعادت قی در . عرقه تازم حیات و یرم جک اولان آنجق
ملتدر . بناء علیه ملت ایله حال تماسده بولمق ، آنک احتیاجاتی تبع ایله کندیسنه
یکی و نافع معلومات بخش ایلمک لازمدر . بو بابیلمدجه بشقه چاره خلاص
آرناممیلدر .

یازدورس

مخبر لر بمزده :

یوردیمزده کورد کلریم

(باشی ۲۴ نجی صاییده)

ایزمیت

ایزمیت ، استانبولک بو کوچک کوزل یاورسی کورفک شمانده ویشیمندم
بولنان یوکسک تپه لر یاصلا نمشدر . کرک واپورله ، کرک ترمه کله کلنیر کن اوزاقدن
نظرلره کولومسر دورور . منظره سی بوغاز ایچنسه پک بکزر . اک اول کوزه
چارپان ؛ سلطان عبدالعزیز طرفین اوزرینه بر سرای پاییمش اولان « دوله
تپه » نك اوستنده کی سلطان عبدالحمید زماننده مرمردن بنا ایدیلان سوسلو ،
یوکسک ساعت قله سیدر . سرایک قابوسنه یکر می قدم قدر اوزاقلقدم بولنان

بو قله نك اطرافنده آغاچلر يتشديرلمش اولديغندن مملكتك الك كوزل بر مسيره سى
صاييلير . كورفزك پيريلتيلي دالغارينه ، باتمقده اولان كونشك ده كرده آلتون
آينه لر اويناتمقده ، يه شيلالكلريني لاجورد اطلسلارله اورتمكك چاليشه رق اويقويه
دالمق ايسته ين قارشى داغلك منظره سنه باقيلمقده دويوله ماز . طبيعت بو يردن
هيچ بر كوزللكنى اسيركه مامشدر . (۱)

شهرک ايكنجى بر مسيره سى ، يكرمى دقيقه قدر طيشاري سنده « ياندليون »
دينيلان روم مناسترينك او كنده كي آغاچلقلر تشكيل ايدر . بوراسى مناستره
عاند اولوب اطرافى پارمقلقلرله چه وريله رك بر باغچه حالته قونمش اولديغندن
كيدنلره قهوه صاييلير . بازار كونلرى يك غلبه لك اولور . ايكي طرفلى آغاچلر
يتشديرلمش باغلكر ، طوتلقلر آرمسندن كچيله رك مناستره كيدلديكي صيراده درت
طرفى پارمقله چه وريلش وقايوسنك اوزرينه تحته دن معمول بر صليب آصيلمش
اولان قوجامش برزيتون آغاچى واردركه مناستر زاهبلرى بوراستى حضرت
(لقمان) ك مشهدى اولمق اوزره كوسته ريرلر . وقتيله مشاراليه بر ظالم پادشاه
طرفندن قتل ايتديرلد يكشندن دوستلرى طرفندن باشى باشقه يره قاچيرلمش
وجسدى ده مناسترك بولندينى يره دفن ايديله رك ياننه بالا آخره مناسترده انشا
ايدلمش ايمش ! كزملك ايستدك . بزه نزاكتله معلومات ويره رك كوتورديلر .
مناستره داخل اولدقدن صوكره بر مرد يوه ندى ايندك ؛ كليسانك آلتنده بر يره
كيردك كه بوراده سوسلو اورتولرله مزين بر مقبره واردى . لقمانك كوموشدن
قبارتمه اوله رق ياييلان رسلرى چر چيوه لره كچيرتيلمش ياني باشلرينه قونيلمش
ايدى . باش اوچنده كوچك بر صندوق واردى كه زيارته كلنلرك پاره آتمسى ايجون باييلمش
ايدى . مناستر بناسى يكي وكوزلدى . بزي كزديرن پاپاس اسكى بناسى ييقلمش

(۱) بر زمان آوروپالى برخانله ازमित كورفى ساحلندن كيدركن ، خاتم طورارق
اطرافه باقش وبكا : « اكثر رهبر كتابلرى ، ازमित كورفى ، اسويچره نك الك كوزل
كولرندن دها چوق كوزلدر ، ديرلر . شمدى بنده بونى تصديق ايدىورم . فقط
بو كوزللكدن اقتصادجه ، بدايعجه ايجون استفاده ايدميورسكز ؟ يك آز همتله بورايه
مثلا آزى سياح جلب ايديلير ؟ آرتق اسويچره ، كوك ساحل (فرانسه نك جنوب
ساحلى) بزي دويوردى . » ديمشدى . — آ . ي .

اولدیغندن طرف حکومتدن بالاخره بوشانک یاپدی رلدیغنی سوبلدی . شهردن بورایه یول یاییلیر کن طوپراق قازیلدیغنی انشاده برکوجک بر آلتی مزارى چیقمشدرکه کوجک قابوسندن اکیلهرک کیریلنجه ایچریسی انسان کییکلریله دولو بر صندوق کوزه چاریپور . بر آدم بوی یوکسکلیکنده بولان بوی کر آلتی آلتی اولوب ایکی طرفنده تابوت قویغنه مخصوص بولملار یاییلمشدر . یانی باشلارنده حفریات یاییلمیهرق حالی اوزره بیراقیلمشدر .

برزمانلر ظایت مشهور اولوب استانبولک کلیدی صاییلان ازمیت قلعه سنک خرابه لری بوکون ینه کورلمکده اولوب بعض قسملرینک اوزرینه اولر یاییلمشدر . شهرک بولندیغنی تپه نیک ال یوقاری یرنده اورخان غازینک کوجک برجامی ، شهرک اورتیسنده یکی جامع و خارچنده اسکی جامع نامنده وایکی بویوکجه جامع داها وارسده جامعارک هیچ بریسی معمارلقجه اهمیتی حائز دکادر .

(یوقاری بازار) دینیلان شهرک اوست طرفنده اوفاق برشلاله بولمقده درکه ایجه قوتلی برصو ایکی متره قدر یوکسکدن دوکولمکده در . آشاغیسندنکی طوپراق قازیلهرق ارتفاعنک ایستهنیلدیکی قدر چوقالدمسی ده قابل اولدیغنی حالده بوندن آز جوق استفاده یولی دوشونلماکده در .

شهر عمومیتله میلی اولدیغنی جهتله سوقاقلرده توز ، چامور آز ایسه ده سوقاقلرک اکثریسی دار و دولاماجلی ، قالدیرملری ایسه بوزوقدر . فقط شمندوفرک کچدیکی محلك ایکی طرفنه آچیلش اولان جاده لری پای تختمزده بیله یوق دنیلهرک درجه ده کهنش براوچندن اویر اوچنه قدر دوز ، کوزک کوره بیلدیکی قادارده اوزوندر . هرایکی جاده نیک ایکی طرفلرینه سیره سیله چنار آغاجلری دیکیلش ، اونلرده یتشمش اولدیغندن یوقاریدن دالری بربرلری قوجاقلامشدر . انسان عادتایه شیل برتونلدن کپیورم ظن ایدر . یولک ساغنده صولنده کوزه چارپه جق کوزل بنالر کوریلیر . بوکون هانکی جغرافیا کتابمزی آجیه ق شهر مذکورده مراکب بحریه انشاسنه مخصوص بحریه دستکاهلری موجوددر ، دبیه ییزه بر معلومات ویرر . حال بوکه بن ترسانه سنده کومور

دە بولردن باشقە برشی کورە مەم !. واپور دکل حتی صندال بیلە یوقدر. آنجق صاتیلان اسکی حرب کیمیریمز بورادە سو کولیور .

ھەردە اولدینی کبی بورادە دە معارفە قارشى يابانجی طاوورانلیمقدە در .
 بونی بش سەلک اعدادیسندە بولان طلبەنک آزلنی اثبات ایدیور ، قصبە
 (۵۰۰۰) خانەدن آشانی اولمادینی و بوکون ملحقاتدن کلنردە حسابە قاتیلدینی
 حالە (۲۰۰) دن زیادە طلبە بولمیور . مکتبک اسکیدن یاییلمش ای، الویریشلی
 بر بناسی وار . کەنیش اولدینی ایچین آلت قاتندە اوچ معلم ایله اداره اولونان
 برده ابتدائی مکتبی بولمیور . کرک اعدادیسندە کرک بوابتدائیدە خیلی انتظام،
 غیرت و فعالیت کوریلیمور ، ترقی آدیملری آتیلغە باشلانمشر . دیگر ایکی ابتدائی
 ایله برانات ابتدائی ورشەدی مکتبلری دھا وار . ابتدائیلردن بری (اتحاد
 و ترقی) نەدر . بناسی ای دکلەدە شرفلی بریردە ای برعرصە آلمش اولدیغندن
 کوزل بر مکتب بناسی یاپدیرمق ایستەنیلیمور . یوقاری بازاردە بولان دیگر
 ابتدائیسینی دە کیتەم کوردە ؛ فقط مکتب اولمقدن چوق اوزاق بولم . غایت
 دار ، بیر کوچوک اوطە بویوکلکسندە ایکی درسخانەدە طلبەلر بری بری اوزرینە
 اوطورمشر کی صیقشمشردی . درسخانەلرک آرە سندە بر معلم اوطەسی بولموردی کە
 بوکا اوطە دیمکە دیل وارمیر . اصل آجینە جق ، آغلانە جق جەتی بورالر
 دکل ، دھا واردی . اودە برنجی صنف درسخانەسی یاییلان آبدەسخانەلرک
 اوزرندە کی یردەرکە قوقودن ، رطوبتەدن باش صوقیلە میە جق درجەدە اولان
 بو محل ھم اوچ صنفک تنفسخانەسی ھم دە طعمخانەسی وظیفەسینی کورییوردی !
 بورادە صبرالر فلان یوقدی . ایکی دیزلری اوزرندە آقشامە قدر اوطوران
 مینی مینی یاوروجقلر ، - کندیلرەدن بیقلامش اوصانیلمش اولمی کە - بورایە
 « اولسونلر » دیە آتیلیمیرمشر ایدیلر . بورادە کوزلرمەدن یاشلار آقدیغنی
 صاقلایەم . اوروپانک تا منتهای غریبسندن چیقوب کلن فرانسزلرک بومملکستە
 ذکور ، انات ایچین یاپدیردقلری ایکی مکتب یوکسک ، کەنیش ، محتمم بنالریلە
 - ادعای حاکمیت ایدر کبی - کوزلیمز اوکنەدە طوروب طورییوردە برنجین
 کورمەزلکدن کلیمور ، یاخود کورمیورز ؟! بزم ترقی ایدە میە جکمزى ادعا

ایدوب طوران دوشمانلریغزدن بری مملکتیمزه کلسه ده « سز تمدن ایدمهیه جکسکز، ایشته باقیکز : یورد سزک، مملکت سزک ایکن شو مکتبیلریکزی اوروپانک بیلیم هانکی گوشه لرندن کان بزمکیلرک مکتبیلریله بر کره قارشى قارشى به کتبریکز ! » دیسه نه جواب ویریرز ؟ اونلر ککندن داها مکمل برمکتب یایدیرمق ایچین عیجا (۲۵۰۰۰) نفوس - ولو تقسیطاً - ایکیشر غروش ویرمک فدا کارلغندمه بولنه مازمیدی ؟ بو سنه یه کلنجه یه قادار ظایف دار و کوچک برمسجد انات مکنی اتخاذا اولمش ایکن ، بیرچوق آراندقدن طاراندقدن صکره بیوکه ، اسکی برنا کرالنه بیلرک اورایه طاشندیریلیوردی . اوروپالیلرک الک کوچوک کوینک الک بویوک بناسی مکتب اتخاذا اولندیغی ، حکمدارلر اوغرایه جق اولسه بوراده مسافر ایدلیدی حالده بیزم الک فنا یرلری مکتبه لایق کورمه من عیجا نه دندر ؟ فرانسر مکتبیلرینک طیش سوسی ، یالیزدن باشقه برشی اولمادیغی ادعا ایدنلرک فکرینه بن اورتاق اولمام . بو مکتبلرده چوجقارک تعلیم و تربیه سنه صوک درجه چالیشلیدیغی بالذات کوردم ، قیز مکتبلری طالباتندن برینه حسابدن ، جغرافیادن سؤاللر صورهرق موافق ، کوزل جوابلر آلام . بروضاملری خارچنده اوله رق مکتبک تعطیل کونلرنده ایسته ینلره پیانو ، عود ، کمان ، رسم تعلیم اولندیغی ده سویلدیلر . ذکور مکتبلری ایچون برمکمل باندو کتیرتمش وایستک ایدنلره بعض وطفی پارجه لر اوکرتمش اولدقلرندن آرا صیرا هدی برچشید البسه کین طلبه لرینی منتظماً دیزه رک موزیقه اوکده اولدیغی حالده چارشیدن کچیریرلر ، مکتبیلرینک انتظام و مکملیتنی کوسترمک ایسته رلر . نه ای برره قلام ، نه موافق برکوسته ریش دکللی ؟

ارمنی وطنداشلرک اعدادی درجه سنده بیر ذکور مکتبلری وار . تدریساته اهمیت ویریور ؛ مکمل معلوماتی ، آجیق فکری طلبه لر یتشدیریورلر . برقاج سنه دنبری تورکجه درسندمه اهمیت ویرلمکه باشلانلش ایدی . مکتبیلرینک بنالری ایی دکلدی . فقط برمکتب یایدیرمق ایچون جدی حاضرلقار کوریورلردی . ایجه پاره ده طویلامشلردی . بوقادار برتشیدن صوکره مکتب یاییلیدی دیمکدی . انات مکتبلرینی کیدوب کورمه مدمسه ده اوراده ده استقبال ایچین ایی والدملر

یتشدرمکه جدی چالیشد قدرینی او کردند . قیزلره ارککلره مخصوص روم
وطنداشلرکده ایکی مکتبیری وار . بورادهده کوریلان غیرت وترقی در . روم
ارمنی مکتبلرندن چیقانلر ، مأموریت هوسنه دوشمه دکلی ایچین یا تجارتیه
باشلایور . یاخود بر صنعت او کرمکه قوشیورلر . صنعته اولان شدت میلیری
عالی مکتبلره داخل اولمق ایسته ینلرینی بیله علی الاکثر مهندس ، طیه و اجزاجی
مکتبلرینه سوق ایدیور .

اهالیده بوجکچیلکه قارش یویوک برهوس اویامش اولدیغندن واسع طوتلقار
یتشدرلمکده ، قوزه حاصلاتندن مملکته ایجه برپاره کیرمکنده ایمش . مملکتک
شرق وغربنده بولنان بوستانلرده ایسه چوق مقدارده سبزه یتشدرلمکده
واستانبوله کوندرلمکده در . باغچهلرده طوبراغنک ایی ایشلندیکنی جاملر آلتده
هریردن اول سبزه یتشدیکی سویلیورلر . بوتون بوایشلر خرسیتیان وطنداشلریمزک
آلتده در . اراضیسی منبت ایسه ده کرک صوبنک آزلغندن کرک حالا اسکی اصول
اوزره زراعت ایدلمسندن اوقادار استفاده ایدیه میورمش ؛ باغچهلری ، قویولردن
دولابلرله جیقاریلان صولرله صولانمقده در . ایچمک ایچین مبذول ایی صویی
یوقسه ده بر قاج ساعتک مسافه دن فوچیلرله کتیریلرک صاتیلان (چکه) صویی
ظایت لیدیور .

شمندوفر قومپانیهمی دنیزله نقلیاتک اوکنی آلمق ایچین ایچریلردن
حیدرپاشایه قادار کیده جک اشیادن ایزمیته کیده جکدن داها آز اجرت نقلیه
آلیورمش . بونک ایچین ایزمیته کله جک اشیایا اولای حیدرپاشایه کیدیور ،
صوکره کیرسین کیرییه کلیور ، اهالی بوندن چوق شکایت ایلکده در . تجارت ،
صنعت عادتایوق حکمنده در . واولاننکده همان هپسی خرسیتیان وطنداشلر
آلتده اولوب بوندن تورکارک حصه سنه پک آز برشی دوشمشدر . قهوه خانه لرک
چوقلنی و آغزینینه قدر دولولنی کورلمکده در . صباحدن آقشامه قادار ایشسزلیکدن
بورالرده زهرلی هوالر یوتهرق وقتنی کچیرن بیچاره لرک حاله آجیماق قابل ده کیلدر .
تنبلیکک ویردیکی اویوشقله هیچ برایش یابه میهرق سفالت ایچنده عمر کچیرنلر
پک چوقدر . بو آجیقلی لوحه لر قارشیمسند کوزلر یانیور . . غدانک نقصانلغندن

ضعیف دوشمن وجوداری صیغه یا قلامقده يك كوچك چكیمور ، عمومیتله
وجودار ضعیف، بکزرل قانسزدرد. کورفرك بیتدیکی یرده کی باتاقلقلر قوروتیلحق
الزم ایکن شیعدی یه قادار بوکاده غیرت ایدن اولمامشدر .

عبدالباقی فوزی

اطه بازارنده

بورانک درددری

اصل مقصده کیرمه دن اول اطه بازاری حقنده مختصرجه معلومات عرض
ایتمک ایسترم :

اطه بازاری ، استانبولک شرقنده (وسقاریه) نهریله صباغچه کولندن چیقان
وبوراجه (جارق صوی) تعمیر اولونان اوقاق نهرك ارمه سنده و دوز بر اوواده
کاشندر . همان اوتوز ، اوتوز بش بیک نفوسی حاوی اولوب ، ایزمیت لوانسک
اک بویوک واک تجارتسکاه بر مرکزیدر .

دوزجه - بولی جهتلری معمولات و محمولاتی بورادن کجیدیکی جهته
شهرده دائمی عمومی بر فعالیت کورلمکده در . شهرک ، بو قدر فعالیت آلتده
آزیلن یوللری ، داخلی قالدیرملری يك برهاد بر حالده در ، فقط ، سوقاقلرك
کنیشلک واوزونلغی شهریمزه باشقه بر کوزلک ویرمکده در .

بن ، ازیحق بوراده کنجلمزدن بحث ایتمک ایسترم ، اختیارلرمز ، یاخود
اختیار اولغیه یوز طوتمش خلقمز ، اریق بوفسادلی محللردن قورتیله مازلر .
اونارک کورمه نکلری اوقدر قویدرکه ، نه سوبانسه ، نه یازیلسه تأثیر ایتمز ،
بوشدرد . فقط ، کنجلمز بوسیله دن قورتلق ایچین سمی ایدرلرسه موفق اولورلر .
چونکه : اولرده قهوه خانلره دوامه اولان اینلا تمامیه کوکاشمامشدر .